

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717205259
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2717205259.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. G., nar. XX.X.XXXX, adresa ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, dieťa rodičov - matky: T. G., nar. X.X.XXXX, adresa R., N. XXXX/XX, zastúpenej advokátkou: JUDr. Alena Arbetová, so sídlom Holíč, Nám. sv. Martina 3A a otca: S. Q., nar. XX.X.XXXX, adresa R., D. M. XXXX/X, zastúpeného splnomocnencom: Právne centrum, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna 42, IČO: 36 698 873, o návrhu matky na úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletemu dieťaťu, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Skalica, č.k. 8P/190/2017-275 zo dňa 30.7.2018 - s výnimkou výroku I. o osobnej starostlivosti o maloletú, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku IV. o úprave styku otca s maloletou potvrdzuje a vo výrokoch II. a III. o výživnom zrušuje a v zrušenom rozsahu vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku rozhodol nasledovne:

I. Súd zveruje maloleté dieťa M. G., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach s účinnosťou od 15.11.2017.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej M. sumou 200,- eur mesačne s účinnosťou od 15.11.2017, ktorú je otec povinný zaplatiť vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

III. Zročné výživné za čas od 15.11.2017 do 31.07.2018 v sume 1.406,66 eur je otec povinný zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 100,- eur spolu s bežným výživným k rukám matky počínajúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

IV. Otec je oprávnený stykať sa s mal. M. každý páry týždeň v roku v sobotu od 15.00 hodiny do 17.30 hodiny a nedeľu od 15.00 hodiny do 17.30 hodiny, za prítomnosti matky s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a v určenom čase otcovi odovzdať v mieste jej bydliska a otec je povinný maloleté dieťa matke v určenom čase na rovnakom mieste vrátiť.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení preskúmaného rozsudku skonštatoval, že matka sa návrhom doručeným súdu 15.11.2017 domáhala zverenia maloletej M. do jej osobnej starostlivosti, uloženia otcovi prispievať na výživu maloletej 400,- Eur mesačne od podania návrhu, pričom styk otca s maloletou nežiadala upraviť. Otec maloletej súhlasil so zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, avšak žiadal, aby mu bolo určené výživné na maloletú vo výške 50,- Eur mesačne. Procesný opatrovník navrhol

dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky, pričom výšku výživného ponechal na úvahu súdu a styk navrhol každý druhý víkend v sobotu a nedeľu za prítomnosti matky podľa režimu dieťaťa na dve a pol hodiny denne.

3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je potrebné upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu z toho dôvodu, že rodičia spolu nežijú a uvedená úprava je potrebná v záujme dieťaťa. Dokazovaním mal súd objektívne preukázané, že starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka a u matky, má maloletá vytvorené stabilné rodinné zázemie, pričom kolízny opatrovník nezistil u matky nedostatky v starostlivosti o dieťa, so zverením maloletej matke súhlasil aj otec maloletej. S poukazom na uvedené súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 15.11.2017. Súd súčasne určil, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

4. Ohľadne výživného súd prvej inštancie zohľadnil, že matka žiadala, aby súd otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej M. najskôr sumou 400,- Eur mesačne, neskôr svoj návrh s poukazom na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca modifikovala na sumu minimálne 208,- Eur mesačne od podania návrhu na súd. Súd pri určovaní výšky výživného prihliadol na odôvodnené potreby oprávneného maloletého dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinných rodičov. Matka býva s maloletou v rodinnom dome, ktorý je v jej osobnom vlastníctve, v súčasnosti na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok 214,- Eur a prídavok na dieťa 23,50 Eur. Otec platí od februára 2018 výživne pre maloletú vo výške 50,- Eur mesačne. Matka uviedla, že ju živí jej matka, ktorej pomáha v penzióne. Je vlastníčkou osobného motorového vozidla Honda Accord rok výroby 2004 a nehnuteľností pohostinstva Na Majírkoch a dvoch rodinných domov. Mesačné výdavky na domácnosť matka vyčíslila na cca 625,52 Eur. Od februára 2018 platí aj hypotekárny úver na dom, ktorý si zobrala s otcom maloletej vo výške 307,36 Eur. Matka okrem mal. M. nemá iné vyživovacie povinnosti. Súd taktiež prihliadal na to, že matka sa osobne stará o maloleté dieťa a v poskytovaní starostlivosti o maloleté dieťa neboli zistené žiadne nedostatky, čím sa tiež podieľa na výžive maloletého dieťaťa. Maloletá M. má vcca 2 roky je zdravá, nepravidelne navštevuje jasle. Pravidelné mesačné výdaje na maloletú predstavujú cca 300,- Eur. Otec je ženatý, býva s manželkou v trojizbovom byte v G., ktorý je v osobnom vlastníctve otca. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi S., nar. XX.X.XXXX, ktorý je zdravý. Otec pracuje v spoločnosti Z. U. G. - G., s.r.o., jeho priemerný mesačný príjem je cca 1.950,- Eur. Ďalej je spoločníkom a konateľom spoločnosti PROCERIS, s.r.o., ktorá prevádzkuje diskotéku v G.. Z tejto podnikateľskej činnosti toho času podľa jeho tvrdenia nemá príjem, čo bolo potvrdené aj z daňového priznania právnickej osoby, keď spoločnosť vykazovala výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením mínus 104,02 Eur. Otec v priebehu konania dňa 18.7.2018 predal osobné motorové vozidlo Volkswagen Jetta rok výroby 2013 za sumu 8.800,- Eur. Pravidelné mesačné výdavky otec vyčíslil asi vo výške 2.083,95 Eur, pričom iba úvery z tejto sumy tvoria 800,- Eur. Zdravotný stav otca je dobrý. K výdavkom na hypotéku a úvery súd prvej inštancie konštatoval, že výživné má prednosť pred takýmito výdavkami rodičov a preto pri rozhodovaní o určení výživného neboli pre rozhodnutie súdu rozhodujúcimi. Súd s poukazom na vyššie uvedené nevyhovел návrhu matky v celom rozsahu, ktorá žiadala, aby súd určil výživné otca minimálne v sume 208,- eur, pričom zohľadnil všetky vyššie uvedené okolnosti a mal za to, že výživné otca na maloleté dieťa je možné určiť vo výške 200,- Eur mesačne. Otec má netto mesačný príjem v sume 1.950,- Eur. Vychádzajúc zo súdnej praxe výživné pri deťoch vo veku mal. M. sa počíta ako 20% z čistého príjmu otca, v tomto prípade 20% z sumy 1.950 Eur deleno počet detí otca. 20% z 1.950 Eur = 390 Eur deleno 2 deti = 195,- Eur. Súd však určil výživné vo vyššej sume, t.j. 200,- Eur mesačne, s poukazom na to, že otec predal v priebehu konania osobné motorové vozidlo za sumu 8.800,- Eur a súčasne zobral do úvahy aj skutočnosť, že je v možnostiach a schopnostiach otca výživné v takejto výške platiť, pretože vykonáva aj podnikateľskú činnosť. Súd zároveň zobral do úvahy aj osobné majetkové pomery matky, ktorá podľa názoru súdu je na tom finančne lepšie, pretože je vlastníčkou viacerých nehnuteľností a má porovnateľný príjem ako otec ak nie vyšší, a preto aj v jej možnostiach a schopnostiach je, aby sa podieľala porovnateľným spôsobom na výžive maloletej.

5. Vzhľadom k určeniu vyživovacej povinnosti otca od 15.11.2017, vznikol otcovi nedoplatok na výživnom od 15.11.2017 do 31.7.2018 vo výške 1.406,66 Eur, ktorý súd prvej inštancie výnimočne povolil otcovi splácať v splátkach po 100,- Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, t.j. nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh. Súd pri výpočte nedoplatku postupoval tak, že z celkového nedoplatku vo výške 1.706,66 Eur odpočítal sumu vo výške 300,- Eur, ktorú sumu otec zaplatil matke ako výživné, čo potvrdili obidvaja rodičia pri výsluchu. Otcovi tak vznikol nedoplatok

na výživnom za 16 dní mesiaca 11/2017 až 7/2018 (106,66 +8x200-300=1.406,66 Eur). Povolenie splátok súd odôvodil tým, že nie je v schopnostiach otca zaplatiť zročné výživné jednou sumou vo výške 1.406,66 Eur, ale v mesačných splátkach po 100,- eur spolu s bežným výživným. Súd k výroku o nedoplatku výživného konštatoval, že pri vyhlásení rozhodnutia došlo k zrejmej nesprávnosti, resp. k chybe v počítaní zo strany súdu, keď rozhodnutie nesprávne vyhlásil, že nedoplatok na výživnom za obdobie od 15.11.2017 do 31.07.2018 je vo výške 1.606,66 Eur. Pri písomnom vypracovaní predmetného rozhodnutia súd túto chybu v počítaní opravil vo výroku rozsudku postupom podľa § 224 CSP tak, že nedoplatok na výživnom za obdobie od 15.11.2017 do 31.7.2018 je vo výške 1.406,66 Eur. Súd teda nevypracoval osobitne opravné uznesenie, ale poňal ho do predmetného rozsudku.

6. Styk súd upravil v zmysle žiadosti otca a v súlade s denným režimom mal. M., ktorá spáva od 13.30 hod. do 14.30 až 15.00 hod. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou stýkať sa s mal. M. každý páry týždeň v roku v sobotu od 15.00 hod. do 17.30 hod. a nedeľu od 15.00 hod. do 17.30 hod., za prítomnosti matky. Hoci matka žiadala upraviť styk otca v užšom rozsahu, teda každý páry týždeň v sobotu od 15.00 hod. do 16.00 hod. a v nedeľu od 15.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky, t.j. iba v rozsahu 4 hodín za mesiac, čo je podľa názoru súdu prvej inštancie veľmi málo a nedostatočne s poukazom na to, že maloletá je vo veku kedy si buduje svoje väzby, vzťahy a puto s rodičmi aj ďalšími príbuznými, a teda je dôvodné, aby otec mal možnosť byť dlhšie s maloletou 10 hodín mesačne, čo za daného stavu súd považoval za adekvátne a primerané, keďže otec má záujem a právo podieľať sa na výchove maloletej.

7. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

8. Opravným uznesením č. k. 8P/190/2017 zo dňa 15.2.2019 súd prvej inštancie opravil chybu vo vyhlásenom znení výroku III. tak, že nahradil nesprávnu sumu 1.606,66 Eur správnou sumou 1.406,66 Eur.

9. Proti tomuto rozsudku výslovne proti výroku II. o bežnom výživnom, výroku III. o zročnom výživnom a výroku IV. o styku podala prostredníctvom svojej advokátky odvolanie matka maloletej, pričom uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), g) a h) CSP a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že určí výživné na maloletú M. vo výške 400,- Eur mesačne s účinnosťou od dátumu podania návrhu a styk s maloletou upraví na každý páry týždeň v roku v sobotu aj v nedeľu od 15.00 hod. do 16.00 hod., po šiestich mesiacoch od právoplatnosti rozsudku v sobotu aj v nedeľu vždy od 15.00 hod. do 17.30 hod. alebo rozsudok zruší a vec vráti prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

10. Pokiaľ ide o výšku bežného výživného odvolateľka namietala, že rozhodnutie vzhľadom na ďalšie príjmy otca aplikuje súdnu prax nedôsledne, nakoľko celkový príjem otca nebol zistený dostatočne. Otcov príjem bol ustálený výlučne ako príjem zo závislej činnosti - pracovného pomeru otca v spoločnosti Z. U. G. G., s.r.o. vo výške 1.950,- Eur mesačne. V konaní bolo ale zároveň preukázané, že okrem vyššie uvedeného je otec spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti PROCERIS, s.r.o. V rámci dokazovania bolo predložené stratu vykazujúce daňové priznanie PROCERISu, účtovná uzávierka, hlavná kniha z ktorej vyplýva, že jediným výdajom spoločnosti bol nákup a jediným príjmom predaj alkoholu na diskotékach. Prítom sám otec v rozpore s uvedeným na pojednávaní uvádzal aj ďalšie zdroje príjmov PROCERISu a to najmä príjem zo vstupného do disko klubu JAMA, ako aj výdaj spočívajúci v nájomnom, ktoré tiež nie je súčasťou predloženého účtovníctva. Otcom predložené listiny preto nemôžu byť pre účely výživného relevantným dokumentom pre určenie, či vôbec a v akej výške má otec príjem z predmetu činnosti PROCERIS. Životná úroveň otca len s nákladmi na úvery a bežné potreby rodiny vo výške viac ako 1.600,- Eur mesačne totiž deklarovaným príjmom otca nezodpovedá. Druhá veta § 63 ods. 1 ZoR je tzv. vyvrátiateľnou domnienkou. Ak sú kumulatívne splnené podmienky tohto ustanovenia, ako je tomu aj v danom prípade, súd má povinnosť prezumovať výšku mesačného príjmu povinného rodiča ako 20-násobok sumy životného minima. Povinný rodič má prítom edičnú povinnosť preukázať svoj príjem z inej ako závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, čo otec v konaní nepreukázal. Napriek tomu zo strany súdu neprišlo k povinnej aplikácii § 63 ods. 1 ZoR. Životná úroveň povinného rodiča podľa rozhodnutia Krajského súdu Nitra č.k. 7Co/556/2014 zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov dieťaťa, ktorú by rodičia dieťaťa zabezpečovali, keby spolu žili. Okrem príjmu a životnej úrovne povinného rodiča by preto smerodajným mali byť aj potreby dieťaťa, avšak nielen aktuálne, ale aj tie potenciálne. V prípade otca je nevyhnutné aplikovať súdnu prax v zmysle ktorej platí, že pokiaľ to životná úroveň povinného

rodiča dovoľuje, treba pri určení výživného zohľadniť aj náklady na voľnočasové aktivity, dovolenky, výlety, detské tábory, kultúrne vzdelávanie a podobne, ktoré však momentálne maloletá bez podpory otca nedokáže uspokojiť. V ďalšom odvolateľka odkázala na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 14Co/123/2008, ktorý vymedzuje výživné tak, aby všetky možné potreby, ktoré možno deťom poskytnúť, boli zabezpečené výživným. Rozhodnutie tak zaraďuje do výživného aj potenciálne potreby dieťaťa. Životná úroveň, na ktorej má maloletá právo sa podieľať, je teda podstatne vyššia, ako uvádza otec. Jej signifikantom sú práve náklady otca uvádzané v konaní, pričom ide o astronomické náklady na úvery vo výške viac ako 800,- Eur mesačne. Pritom náklady otca nie sú uvedené zjavne všetky, napríklad neuviedol náklady na mobilný telefón. Pri určení výživného tiež neboli zohľadnené benefity, ktoré sú otcovi PROCERISom poskytované. Rozhodnutie tak vychádza výhradne z nominálneho príjmu a nie z reálneho, ktorý by mohol byť už len vzhľadom k nákladom podstatne vyšší ako uvádzaný. Otcove náklady sú nadpriemerne vysoké, čo súdna prax hodnotí ako ďalšie preukázanie nadštandardnej životnej úrovne povinného. Podľa vyjadrenia zo dňa 27.4.2018 otec uhrádza na elektrinu a plyn väčšiu sumu, ako chce poskytovať na potreby svojho dieťaťa, keď taktiež uhrádza splátku úveru použitého na kúpu prevádzky, ktorá je podľa jeho tvrdení v strate a predstavuje pre otca len ďalšie náklady a to v 7-násobnej výške oproti jeho predstave o podieľaní sa na základných potrebách dcéry. Uhrádzanie úveru na finančne stratovú podnikateľskú činnosť dokazuje, že otcove majetkové pomery a príjem tento náklad bez akéhokoľvek ohrozenia potrieb jeho a jeho rodiny znesú a preto by mala byť otcovými pomermi zabezpečená aj dcéra, nielen syn. Otec je ochotný dcéru poskytnúť sumu, ktorú prejazdí autom za dva týždne.

11. V časti odvolania voči úprave styku otca s maloletou matka argumentovala tým, že otec sa o dcéru doteraz vôbec nezaujímal, nestretával sa s ňou, nikdy jej neposlal blahoželanie k sviatku, darček, nekontaktoval ju, otec je pre dcéru neznámy. Matka považuje za traumatizujúce pre maloletú, aby zrazu mala byť s otcom od 17.00 hod. do 17.30 hod., za vhodnejšie a v záujme maloletej M. je postupné rozšírenie styku po hodine po troch - šiestich mesiacoch.

12. Otec ani procesný opatrovník odvolanie nepodali.

13. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k doručenému odvolaniu matky žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil a odvolanie v celom rozsahu zamietol. Argumentoval tým, že odvolanie nie je dôvodné, súd vychádzal zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu na základe vykonaných dôkazov, neodchýlil sa od ustálenej súdnej praxe a vec správne právne posúdil. Súd sa v rozhodnutí vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré navrhovateľka v odvolaní uvádza, pričom neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali byť podkladom pre iné rozhodnutie vo veci.

14. Ku svojej životnej úrovni uviedol, že je menšinovým spoločníkom v obchodnej spoločnosti a pravidelne dochádza do práce k zamestnávateľovi do Bratislavy. Na základe toho je zrejmé, že podnikateľskej činnosti sa nevenuje ako svojmu hlavnému zdroju príjmu, čo môže mať žiaľ vplyv aj na hospodárske výsledky tejto spoločnosti. Za nadštandard považuje navrhovateľka aj zvýšené výdavky otca na pohonné hmoty, ktoré má v súvislosti s dochádzkou do práce. Otec má za to, že jeho životná úroveň je v porovnaní so životnou úrovňou matky maloletej nižšia, nakoľko žije v rodinnom dome o výmere 125m² s krytým bazénom a otec žije so svojou novou rodinou v trojizbovom byte v Skalici. Otec maloletej má za to, že svoje príjmy relevantne preukázal. Pokiaľ matka namieta, že maloletej v súčasnosti nedokáže uspokojiť náklady na voľnočasové aktivity, otec upozornil na vek maloletej (2 roky) a zároveň uviedol, že v budúcnosti sa rád bude podieľať aj na týchto aktivitách a nákladoch.

15. K otázke styku s maloletou poukázal na to, že dieťa má právo na styk s oboma rodičmi, aj otec má právo vídať svoju dcéru. Ak má záujem s dcérou tráviť čas plnohodnotne, nemôže mu byť priznaný styk v trvaní jednej hodiny v sobotu a jednej hodiny v nedeľu každé dva týždne. V podstate by takýto styk predstavoval len vyzdvihnutie maloletej, krátku prechádzku a odovzdanie späť matke. Pokiaľ matka namieta, že maloletá otca nepozná, tak až takýmto výkonom stretávania sa s maloletou by sa podľa názoru otca s maloletou odcudzili úplne.

16. Matka prostredníctvom svojej advokátky podala aj stanovisko k doručenému vyjadreniu otca k odvolaniu, v ktorom uviedla, že trvá na podanom odvolaní. Nesúhlasí s vyjadrením otca, že súd spoľahlivo zistil skutkový stav a vyporiadal sa so všetkými skutočnosťami. Súd napriek tomu, že otec

nevyvrátil právnu domnienku ohľadne svojho príjmu z inej ako závislej činnosti, neaplikoval § 63 ods. 1 druhá veta ZoR. Otcovou zákonnou povinnosťou bolo preukázať svoj príjem z inej ako závislej činnosti, čo neurobil. Z tohto dôvodu otec právnu domnienku nevyvrátil a povinnosťou súdu je aplikovať predmetné ustanovenie zákona. Súd vôbec nezohľadnil príjmy, ktoré otec musí mať z podnikateľskej činnosti ako spoločnosti PROCERIS, s.r.o. a ani benefity poskytované mu zamestnávateľom, ktoré je potrebné tiež brať ako príjem. Zopakovala, že z daňového priznania firmy PROCERIS, z účtovnej uzávierky aj hlavnej knihy vyplýva, že jediným výdajom je nákup alkoholu a jediným príjmom predaj alkoholu na diskotékach, pritom sám otec v rozpore s tým uvádzal aj ďalšie zdroje príjmov spoločnosti, a to najmä príjem zo vstupného do disko klubu JAMA, ktorej prevádzkovateľom je firma PROCERIS, ktoré však v účtovnej uzávierke aj hlavnej knihe chýbali, nehovoriac o tržbe z diskoték a rôznych akcií, ktoré sú pravidelne poriadané. To, že je menšinovým spoločníkom, na veci nič nemení. Otec ako sám uviedol, sa zúčastňuje akcií. Matka doplnila, že nevie, či životná úroveň je postavená na rozlohe rodinného domu, ide však o vecnú zložku vyživovacej povinnosti, keďže uvedenou nehnuteľnosťou zabezpečuje dcére bývanie a to v rozpätí 100%, to znamená, že sa podieľa v plnej miere na jej životnej úrovni. Životná úroveň matky nie je vyššia ako otcova, čo dokazujú okrem iného aj jeho náklady, ktoré sú ukazovateľom jeho životnej úrovne.

17. Matka vyslovila nesúhlas aj so stanoviskom otca ohľadom styku s dcérou. Zopakovala, že otec od narodenia neprejavil žiadny záujem o dieťa, neposlal mu darček k narodeninám, meninám, na Vianoce, neprišiel ho nikdy pozrieť, nezavolať matke, aby sa spýtal, ako sa dcéra má a či niečo nepotrebuje. Maloletá M. má dva roky, otca nepozná, pretože sa o ňu nikdy nezaujímal. Je samozrejmé, že matka má obavu, keď má byť zrazu dcéra s otcom dve a pol hodiny, pričom otec ju chce vodiť po ďalších rodinných príslušníkoch. K tomu nie sú potrebné žiadne príslušné odborné vzdelania ako uvádza otec, je to otázka citu a vcítania sa do vnímania dieťaťa. V záujme dieťaťa nie je jeho náhle vtrhnutie do cudzieho prostredia a s ľuďmi, ktorých nepozná, pretože nemali doteraz o neho záujem. V závere navrhla matka rozhodnúť tak, ako navrhla v podanom odvolaní.

18. K tomuto podaniu matka pripojila kópie listín o histórii podujatí v Disco Clube JAMA.

19. Procesný opatrovník predložil v odvolacom konaní do spisu vyjadrenie, v ktorom poukázal na to, že výšku výživného ponechal na rozhodnutí súdu, ktorý ho stanovil na základe možností a schopností otca. Maloleté dieťa má právo na výchovu, starostlivosť a na zachovanie vzťahu s obidvoma rodičmi. Majú za to, že udržiavaním pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi je zabezpečené vytváranie citových väzieb, uspokojovanie vývinových potrieb, či budovanie stability budúceho výchovného prostredia. Úrad je toho názoru, že Okresný súd Skalica v predmetnom rozsudku rozhodoval na základe zaužívanej súdnej praxe a platných právnych ustanovení a dospel k záverom, ktoré sú uvedené v odôvodnení.

20. Ďalšie podania v odvolacom konaní účastníci do spisu nedoložili.

21. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie v napadnutých častiach vydané (359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), g) a h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 zák. č. 162/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku - ďalej len CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné, v dôsledku čoho je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v časti bežného i zročného výživného zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP), pričom v časti o úprave styku boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 CSP).

22. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu v odvolaní napadnutých častiach výživného a úpravy styku, ktorý v danom prípade nie je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, bolo posúdiť, či súdom prvej inštancie určené bežné výživné a nadväzne aj zročné výživné otca na maloletú vo výške 200,- Eur mesačne s účinnosťou od 15.11.2017 zodpovedá zisteným skutkovým okolnostiam a zákonným požiadavkám, ako aj posúdiť správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti, ktorou upravil styk otca s maloletou M.. Prvý výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, nebol napadnutý odvolaním žiadneho z účastníkov, v tomto rozsahu sa rozsudok stal právoplatným a nepodliehal prieskumu odvolacieho súdu.

23. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

24. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

25. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

26. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

27. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

28. Pre právne posúdenie daného prípadu sú pritom rozhodujúce nasledovné zákonné ustanovenia o výživnom:

29. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

30. Podľa § 24 ods. 1, 3 a 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného (1). Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná (3). Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na

výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi (4).

31. Podľa § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (2). Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (3). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (5).

32. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

33. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

34. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

35. V zmysle § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

36. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

37. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať

výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

38. Pre posúdenie úpravy styku, rozhodujúce nasledujúce zákonné ustanovenia:

39. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

40. Kontakt rodičov s ich maloletými deťmi je takým významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, ktorý sa zákonodarca rozhodol riešiť právnou úpravou styku rodičov s ich maloletými deťmi; považuje ho za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv a práv dieťaťa upravených v Zákone o rodine.

41. V zmysle § 25 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom, alebo ho zakáže. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený súdom, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

42. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má teda právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, spoje a podobne.

43. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v zásade je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov, pričom dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejaviť svoje city slobodne. Treba mať pritom na zreteli, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa maloletých detí. Z výsledkov vykonaného dokazovania v danom prípade vyplýva, že je rozhodne v záujme maloletého Z., aby prostredníctvom styku v primeranom rozsahu udržiaval rodinné vzťahy s otcom, ktorému nebol zverený do výchovy.

44. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou M., súd prvej inštancie vo výroku IV. udelil otcovi oprávnenie stýkať sa s dieťaťom každý párnny týždeň v roku vždy v sobotu a v nedeľu od 15.00 hod. do 17.30 hod. a to vždy za prítomnosti matky. Podľa názoru odvolacieho súdu práve prítomnosť matky pri styku otca s dieťaťom eliminuje možnosť, že by styk v rozsahu 2,5 hodiny mohol na dieťa vo veku dvoch rokov, hoci otca pozná veľmi málo, pôsobiť traumatizujúco. Práve účasť matky ako hlavnej vzťahovej osoby, s ktorou má dieťa dôverne blízky vzťah, zabráni tomu, aby dieťa pri styku s otcom mohlo byť traumatizované. Za súdom prvej inštancie nariadenej prítomnosti matky na styku odvolací súd zhodne s prvoinštančným považoval za primerané okolnostiam daného prípadu, ako aj najlepším záujmom maloletého dieťaťa, aby bol styk upravený vždy po dva a pol hodine denne počas párných sobôt a nedeľ, spolu teda 10 hodín mesačne. Úprava styku v užšom rozsahu, ako to navrhovala matka v odvolaní, by bola neprimerane krátka, neumožnila by riadne naplniť účel styku odlúčeného rodiča s dieťaťom, v dôsledku čoho by bola aj v rozpore s najlepšimi záujmami dieťaťa. Odvolanie matky maloletej v časti rozsahu úpravy styku preto odvolací súd považoval za nedôvodné a nepodložené.

45. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti úpravy styku otca s maloletou M. ako vo výroku IV. vecne správny s použitím ust. § 387 CSP potvrdil.

46. V podanom odvolaní matka prioritne napadla výšku bežného výživného súdom prvej inštancie určenú na 200,- Eur mesačne, pričom sa domáhala, aby bol v tejto časti rozsudok zmenený a výživné určené sumou 400,- Eur mesačne, pričom dôvodila predovšetkým tým, že súd mal na vec aplikovať ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine a prezumpovať výšku mesačného príjmu otca ako dvadsaťnásobok sumy životného minima s tým, že otec si nesplnil povinnosť preukázať svoj príjem z inej ako závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu.

47. Z obsahu spisu je pritom zrejmé, že na výzvu súdu otec preukazoval svoj ďalší príjem z inej ako závislej činnosti, keď je menšinovým spoločníkom v rozsahu 49% spoločnosti Proceris s.r.o., ktorá prevádzkuje diskotéku v G., ktorej je spoločníkom a konateľom, jednak daňovým priznaním za rok 2017, podľa ktorého spoločnosť mala výsledok hospodárenia mínus 104,02 Eur, účtovnou uzávierkou za rok 2017, podľa ktorej spoločnosť končila v strate mínus 584,- Eur a bola predložená aj Hlavná kniha s.r.o., z ktorej vyplýva, že predaným tovarom bol alkohol 36.531,06 Eur.

48. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu, zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje 20-násobok sumy životného minima.

49. Z obsahu odôvodnenia preskúvaného rozsudku je pritom zrejmé, že súd prvej inštancie cit. ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine na daný prípad neaplikoval, hoci na danú vec dopadal, v dôsledku čoho nie je ani zrejmé aký záver súd vo vzťahu k citovanému ustanoveniu prijal, čím mal za to, že otec si splnil povinnosť uloženú týmto ustanovením, v dôsledku čoho neprichádzalo do úvahy, aby súd vychádzal z fiktívneho príjmu otca vo výške 20-násobku sumy životného minima. Súdom prvej inštancie v odôvodnení preskúvaného rozhodnutia síce naznačuje, že pravidelné mesačné výdavky otca vyčíslené vo výške 2.083,95 Eur, z čoho iba úvery tvoria 800,- Eur, pri jeho príjme 1.950,- Eur mesačne prekračujú jeho preukázaný pravidelný mesačný príjem, avšak z odôvodnenia preskúvaného rozsudku nie je zrejmé, či na základe tejto skutočnosti súd na vec aplikoval ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine a vychádzal z celkových majetkových pomerov povinného otca a ak nie, prečo tak neurobil. Podľa záveru meritórneho odôvodnenia pritom súd vychádzal pri ustálení výšky výživného len z čistého mesačného príjmu otca z pracovného pomeru vo výške 1.950,- Eur mesačne.

50. Odhliadnuc od vyššie uvedeného súdu prvej inštancie sa v odôvodnení preskúvaného rozsudku nevysporiadal ani s matkou namietanými rozpormi, ktoré vznikli tým, že podľa otcom predložených podkladov jediným výdajom spoločnosti Proceris s.r.o. bol nákup alkoholu a jediným príjmom predaj tohto alkoholu na diskotékach, pričom otec v rozpore s tým na pojednávaní prvoinštančného súdu vypovedal aj o ďalších zdrojoch príjmov spoločnosti a to najmä zo vstupného do klubu. Súdom prvej inštancie v preskúvanom rozsudku sa tiež bližšie nezaoberal, ani nesústredil dokazovanie, na preukázanie skutočnej životnej úrovne otca maloletej, na ktorej má dieťa právo sa podieľať.

51. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

52. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

53. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

54. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu (účastníka súdneho konania) na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

55. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

56. Odôvodnenie rozsudku súdu a primerane i uznesenia (§ 234 ods. 2 CSP) musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

57. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

58. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

59. Keďže v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (riadnym neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami) k znemožneniu účastníkom realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na mieru zlyhania súdu prvej inštancie, keď rozhodnutie v relevantných záveroch neodôvodnil, nie je možné tento nedostatok napraviť až v konaní pred odvolacím súdom.

60. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výrokov II. a III. o výživnom zrušil a v zrušenom rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP a § 391 ods. 1 CSP).

61. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude riadne v súlade s procesným predpisom vykonať všetky potrebné a pre vec relevantné dôkazy, ktorých potreba vyplynie najmä z aplikácie vyššie citovaných ust. § 63 ods. 1 a § 75 ods. 1 ZoR, skutkový stav následne opätovne komplexne vyhodnotiť, na zistený skutkový stav aplikovať všetky náležité hmotnoprávne ustanovenia, následne vo veci v časti výživného (bežného i zročného) opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutné náležite, v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov včítane náhrady trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

62. Senát krajského soudu toto rozhodnutí přijal poměrem hlasů 3:0.

Poučení:

Proti rozhodnutí odvolacího soudu je přípustné dovolání, ak to zákon připušta (§ 419 CSP).

Dovolání je přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu vo věci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo věci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej věci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej věci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacího soudu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie soudu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacího soudu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho soudu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho soudu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho soudu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho soudu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho soudu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).